

Чајничко Јеванђеље и српски средњовековни споменици

У организацији Митрополије дабробосанске и Академије наука и уметности Републике Српске од 6. до 8. октобра 2023. године у Источној Илици је одржана међународна научна конференција посвећена српским средњовековним споменицима из Босне и Хума са посебним проучавањем Чајничког Јеванђеља.

У великој сали Административног центра Владе Републике Српске учеснике Конференције у име организатора поздравили су академик Драго Бранковић и Високопреосвећени Митрополит дабробосански г. Хризостом. У раду научног скупа, који је имао три пленарна заседања и пет сесија, учествовали су: Алексеј М. Пентковски из Москве, Јасмина Грковић Мејџор из Новог Сада, Наташа Драгин из Новог Сада, Анатолиј А. Турилов из Москве, Роман Н. Кривко из Беча, Виктор Савић из Београда, Вања Станишић из Београда, Марина Курешевић из Новог Сада, Зоран Ракић из Београда, Радован Пилиповић из Београда, Невен Исаиловић из Београда, Ђорђе Бубало из Београда, Марија Васиљевић из Београда, Дејан Дошлић из Београда, Бојан Крунић из Источног Сарајева, Драго Бранковић из Бања Луке, Милка Убипарип из Београда, Мирослав Лазић из Београда, Жарко Војновић из Београда, Биљана Бабић из Бања Луке, Зоран Недељковић из Београда, Светлана Томин из Новог Сада, Биљана Самарџић из Источног Сарајева, Владислав Топаловић из Фоче, Данијел Дојчиновић из Бања Луке, Саша Шољевић из Источног Сарајева, Дарко Ћого из Фоче, Ненад Тупеша из Фоче, Владан Бартула из Источног Сарајева, Милена Давидовић из Београда, Вера Чолаковић из Бања Луке, Душица Грбић из Новог Сада, Драгана Дукић из Београда, Олга Богуновић из Београда, Зорица Никитовић из Бања Луке.

– Православни Срби на овом балканском простору и Српска Православна Црква суочени са невероватном појавом крајем 20. и почетком 21. века. Та појава се зове отимање, односно крађа културних добара како нашег народа тако исто и наше Цркве. Присвајање нашег културног и материјалног наслеђа почело је још половином 20. века, нарочито у тадашњој Републици Хрватској.

Данас имамо општу поаму да се културно, црквено и историјско наслеђе српског народа и наше Цркве једноставно отима и приписује историјски непостојећим културама нама сродних народа. По истом принципу отвориле су се и аспирације Хрвата у Хрватској, муслимана и Хрвата у Босни и Херцеговини, монтегина у Црној Гори и Албанаца на Косову и Метохији за отимање нашег идентитета у истима. Посебно је ово активираноу Босни и Херцеговини са криминалним радњама на штету Чајничког Јеванђеља. Суштина овог проблема је у псевдонаучном домену, односно, искључиво у националистичком приступу ткзв. „стручњака“ при изучавању средњовековних споменика културе и писмености. Уместо преиспитивања своје националне и религијске прошлости протагонисти нових идентитета мењају идентитет наших рукописа и артификаата. То се најизраженије испољило у случају Чајничког Четворојеванђеља. Хоћемо да верујемо и надамо се да ћемо сви заједно на овој конференцији посветити дужну пажњу српским средњовековним споменицима на тлу Босне и Херцеговинеи и тиме спречити манипулисање истим и одбранити их од савремених пирата – поручио је том приликом митрополит Хризостом.

spc.rs